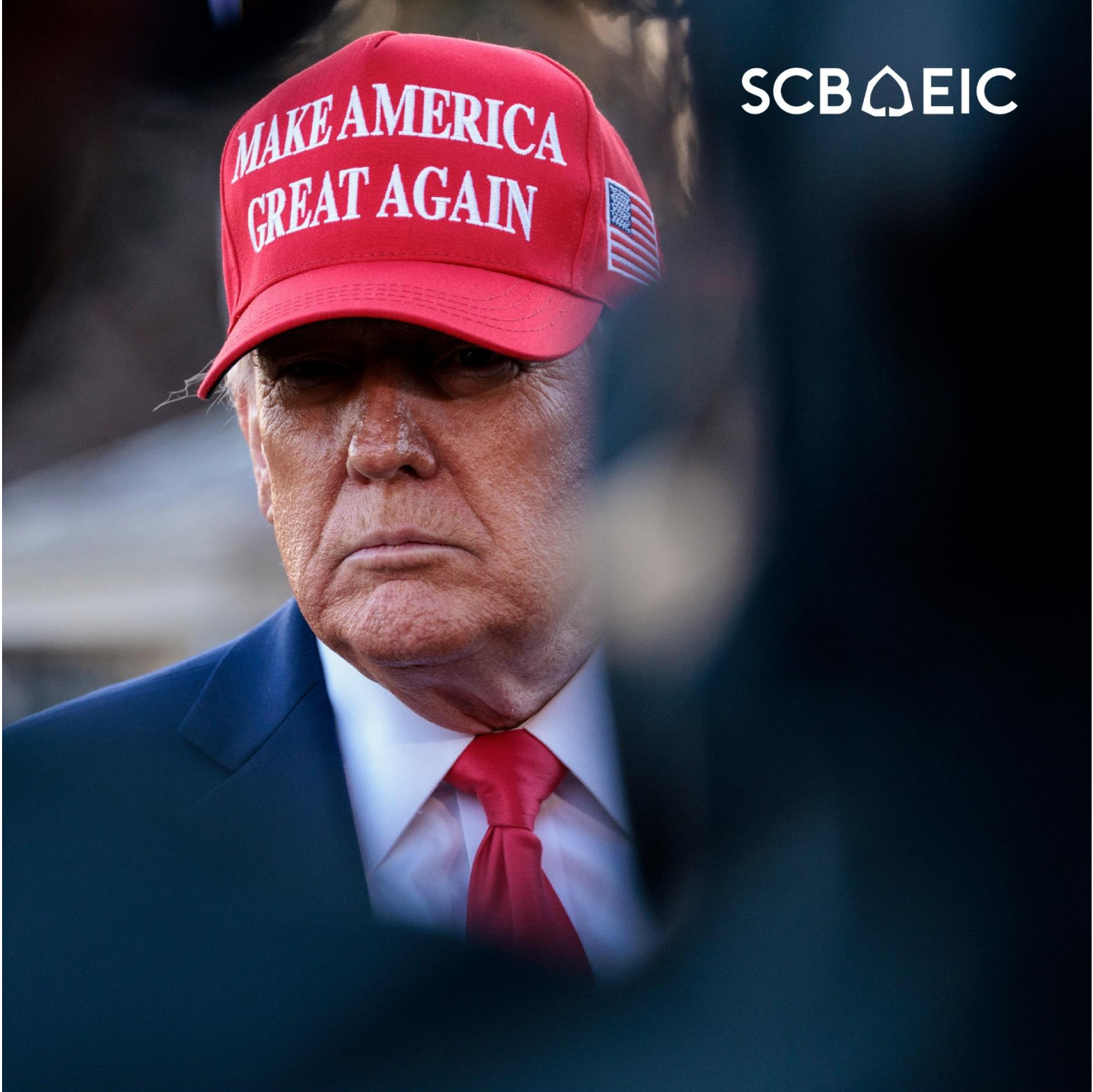

ลุ้นเจรจาพม่ากับสหรัฐฯ ใน 90 วัน...

ต่อลมหายใจธุรกิจไทย แต่ยังไม่ใช่คำตอบสุดท้าย

นโยบายภาษีตอบโต้ของทรัมป์ จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจไทยอย่างไร?

8 แสนล้านบาท

อาจหายไป

หากไทยถูกเก็บภาษีตอบโต้
ที่ 36% ครบ 5 ปี

**ผลการประเมินระดับผลกระทบต่อสินค้าสำคัญของไทย
จากนโยบายภาษีตอบโต้ของ Trump 2.0**

High impact

ชิ้นส่วนยานยนต์, จักรยานยนต์	เซมิคอนดักเตอร์*	คอมพิวเตอร์, HDD
ผลิตภัณฑ์พลาสติก*	เหล็ก	เครื่องใช้ไฟฟ้า*
อุปกรณ์สื่อสาร	แผงวงจรพิมพ์และ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	อุปกรณ์ไฟฟ้า สายไฟ/สายเคเบิล
ยางพาราและ ไม้ยางพารา	สินค้าประมง โดยเฉพาะกุ้ง	สิ่งทอ
แผงโซลาร์เซลล์ และชิ้นส่วนประกอบ	ถุงมือยาง*	

Moderate impact

มันสำปะหลัง น้ำตาล ปาล์มน้ำมัน*	สินค้าปศุสัตว์ และเนื้อสัตว์	อาหารสำเร็จรูป/ อาหารแปรรูป/ อาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ
ยานยนต์ และยางล้อ	เม็ดพลาสติก	อาหารสัตว์เลี้ยง*
อาหารปศุสัตว์	บรรจุภัณฑ์โลหะ และกระดาษ	

Low impact

ข้าว	นมและผลิตภัณฑ์นม	เครื่องดื่ม

High - พังพาราได้จากสหรัฐฯ จีนและโลกสูง มีความเสี่ยงสูงสูญเสียส่วนแบ่งตลาด เจอสินค้าจีนทะลักเข้าไทย เป็นสินค้าไม่จำเป็น

Moderate - พังพาราได้จากสหรัฐฯ จีนและโลกปานกลาง มีความเสี่ยงสูงสูญเสียส่วนแบ่งตลาด กระทั่งจากสินค้าจีนเข้ามาไทย

Low - พังพาราได้จากสหรัฐฯ จีนและโลกต่ำ มีความเสี่ยงสูงสูญเสียส่วนแบ่งตลาดต่ำ เป็นสินค้าจำเป็นหรือไม่มีสินค้าทดแทน

* สินค้าที่แรงกระแทกในระยะสั้นจะลดลงจากการเลื่อนเก็บภาษีตอบโต้ได้เต็มรูปแบบออกไปอีก 90 วัน โดยที่ยังคงเก็บภาษีที่ระดับ 10%

แนวทางการรับมือของผู้ประกอบการ (4P Strategy):

Product	Place	Preparedness	Productivity
พัฒนาสินค้า ให้แตกต่าง มีมูลค่าสูง	กระจายตลาด ไปนอกสหรัฐฯ	บริหารความเสี่ยง อย่างรอบด้าน	เพิ่มประสิทธิภาพและ ปรับโครงสร้างการผลิต

สแกนเพื่ออ่าน
บทวิเคราะห์ฉบับเต็ม

STAY CONNECTED

Find us at

@scbeic | 🔍

ลุ่นเจรจากาษีกับสหรัฐฯ ใน 90 วัน...ต่อลมหายใจธุรกิจไทย แต่ยังไม่ใช้ คำตอบสุดท้าย

KEY SUMMARY

แม้กรมปจจะประกาศเลื่อนการขึ้นภาษีตอบโต้เต็มรูปแบบออกไปอีก 90 วัน แต่ก็จะไม่ช่วยให้ธุรกิจไทยรอดพ้นจากมรสุมทางเศรษฐกิจที่กำลังจะตามมาได้ โดยการเก็บภาษีตอบโต้ที่ระดับ 10% ในระยะ 90 วัน อาจช่วยลดแรงกระแทกในระยะสั้นต่อภาคธุรกิจไทยได้บางส่วน อย่างไรก็ตาม SCB EIC ประเมินว่า ภาคธุรกิจไทย ก็ยังคงต้องเผชิญกับผลกระทบที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้จากกฎกติกาการค้าโลกที่จะไม่มีวันเหมือนเดิม อีกต่อไป โดยไม่ว่าผลการเจรจาจะออกมาในรูปแบบใด ธุรกิจไทยก็จะยังคงได้รับผลกระทบทั้งทางตรง (Direct impact) ผ่านการส่งออกสินค้าไปยังตลาดสหรัฐฯ และทางอ้อม (Indirect impact) อีกหลากหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็น 1) ความต้องการสินค้าชั้นกลางจากประเทศคู่ค้าต่าง ๆ ของไทยที่อาจชะลอตัวลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จีนที่มีการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกต่อไปยังสหรัฐฯ ซึ่งจีนโดนกำแพงภาษีในอัตราที่สูงถึง 145% 2) สินค้าจีนมีแนวโน้มทะลักเข้ามาในไทยและตลาดโลกมากขึ้น 3) อุปสงค์ต่อสินค้าในตลาดโลกโดยรวมมีแนวโน้มแผ่วลง 4) การเปิดตลาดสินค้าบางประเภทเพื่อใช้ในการเจรจาต่อรองลดแรงกดดันจากรัฐบาลสหรัฐฯ รวมทั้ง 5) ไทยอาจได้รับอานิสงส์ในการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐฯ เพื่อทดแทนสินค้าจากประเทศที่มีการออกมาตรการตอบโต้สหรัฐฯ ขณะที่ผลกระทบในระยะต่อไปที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด คือ 6) แนวโน้มการปรับเปลี่ยนและออกแบบห่วงโซ่อุปทานใหม่ของโลกที่อาจส่งผลให้มีการชะลอการลงทุนหรือย้ายฐานการผลิตออกจากไทย และอาจส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและการส่งออกของไทยตามมาได้

SCB EIC ประเมินว่า กลุ่มสินค้าที่จะได้รับผลกระทบเชิงลบในระดับสูง ในกรณีไทยโดนภาษีตอบโต้ที่ 36% ในช่วงครึ่งปีหลัง ได้แก่ ชิ้นส่วนยานยนต์ จักรยานยนต์ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก เหล็ก ยางพาราและไม้ยางพารา สินค้าประมงโดยเฉพาะกุ้ง สังกอ แพงโซลาร์เซลล์ และส่วนประกอบ กุ้งมือยาง เป็นต้น สำหรับกลุ่มสินค้าที่จะได้รับผลกระทบเชิงลบในระดับปานกลาง เช่น กลุ่มสินค้าเกษตรอื่น ๆ ผักผลไม้สดและแปรรูป เนื้อสัตว์และอาหารแปรรูป ยานยนต์ เม็ดพลาสติก เป็นต้น ขณะที่กลุ่มสินค้าที่จะได้รับผลกระทบเชิงลบในระดับต่ำ ได้แก่ ข้าว นมและผลิตภัณฑ์นม และเครื่องดื่มต่าง ๆ

นอกจากนี้ ระดับความรุนแรงของผลกระทบจาก Reciprocal tariffs ต่อภาคธุรกิจไทยมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นและชัดเจนมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามเงื่อนไข เนื่องจากยิ่งภาษีถูกใช้นานขึ้น ผลกระทบก็จะยิ่งมากขึ้น สอดคล้องกับค่าความยืดหยุ่นของความต้องการนำเข้าต่อราคาที่สูงขึ้นตามระยะเวลา โดยหากใช้สมมติฐานการวิเคราะห์โดยกำหนดให้ Reciprocal tariffs อยู่ที่ระดับ 36% โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าไทยไปยังสหรัฐฯ ลดลงสะสมราว 8.1 แสนล้านบาท เมื่อมีการบังคับใช้มาตรการด้านภาษีครบ 5 ปี ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อรับมือกับสงครามการค้าที่มีแนวโน้มจะยืดเยื้อออกไป

ทั้งนี้การชะลอการเก็บภาษีตอบโต้ได้เต็มรูปแบบของสหรัฐฯ ออกไปอีก 90 วัน ซึ่งทุกประเทศรวมถึงไทยจะโดนเก็บภาษีที่อัตราพื้นฐาน (Universal rate) ที่ 10% (ยกเว้นจีนซึ่งโดนเก็บที่ 145% กันที) จะช่วยลดแรงกระแทกในระยะสั้นต่อภาคธุรกิจไทยได้บางส่วน จากอาานิสงส์ 3 ประการ ได้แก่ 1) การเร่งส่งออกสินค้าในช่วงเวลาที่สหรัฐฯ ยังไม่ปรับขึ้นภาษีนำเข้าอย่างเต็มรูปแบบกับไทย อย่างไรก็ดี ผลบวกในด้านนี้อาจถูกลดทอนลงได้ เนื่องจากการเร่งส่งออกสินค้าไปบ้างแล้วบางส่วนตั้งแต่ช่วงต้นปีที่ผ่านมา 2) ระดับภาษีที่ไทยถูกเก็บจากสหรัฐฯ ในช่วงเวลา 90 วันต่อจากนี้ จะอยู่ในระดับเดียวกันกับคู่แข่ง ซึ่งจะช่วยรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของไทยในระยะสั้น ๆ เอาไว้ได้ 3) โอกาสในการเข้ามาทดแทนการส่งออกสินค้าจากจีนไปยังตลาดสหรัฐฯ และจากตลาดสหรัฐฯ ไปยังจีน โดยเฉพาะในสินค้าที่ไทยมีอุปทานในประเทศและมีกำลังการผลิตส่วนเหลือมากเพียงพอ

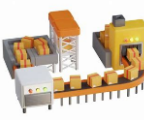
SCB EIC ประเมินว่าผู้ประกอบการไทยสามารถใช้กลยุทธ์ 4P ในการปรับตัวเพื่อรับมือกับแรงกดดันจากนโยบายของ Trump 2.0 และจากปัญหาโครงสร้างการผลิตที่ยังอ่อนแอ ประกอบด้วย 1) Product : พัฒนาสินค้าให้ตอบโจทย์/แตกต่าง/สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า 2) Place : กระจายตลาด 3) Preparedness : บริหารความเสี่ยงในทุกมิติทั้ง Supply chain และ Balance sheet 4) Productivity : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน และถือโอกาสใช้วิกฤตครั้งนี้ยกเครื่องโครงสร้างการผลิตของไทยให้มีความแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น และตอบโจทย์ความต้องการในตลาดโลกที่เปลี่ยนไป เพื่อให้ภาคธุรกิจไทยสามารถแข่งขันและเติบโตได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

นโยบายภาษีตอบโต้ของทรัมป์จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจไทยอย่างไร?

นโยบายภาษีตอบโต้ของทรัมป์มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทยในหลายมิติ ทั้งผลกระทบทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทยในหลายมิติ ผลกระทบทางตรงจากการส่งออกสินค้าไปสหรัฐฯ ซึ่งมาตรการภาษีตอบโต้ส่งผลให้ราคาสินค้าส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ปรับตัวสูงขึ้น และส่งผลเสียต่อความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าไทย โดยเฉพาะจากประเทศคู่แข่งที่ถูกเก็บภาษีในอัตราที่ต่ำกว่าไทย ในทางกลับกัน หากประเทศคู่แข่งถูกเก็บภาษีสูงกว่าก็จะส่งผลบวกต่อไทย ทั้งนี้ความไม่แน่นอนของมาตรการภาษีอาจส่งผลให้ผู้นำเข้าชะลอการสั่งซื้อในระยะสั้น นอกจากนี้ ภาคธุรกิจไทยยังจะได้รับผลกระทบทางอ้อมผ่าน 6 ช่องทาง ดังนี้ 1) การส่งออกสินค้าชั้นกลางไปประเทศต่าง ๆ ที่โดน Reciprocal tariffs ภาษีตอบโต้ที่ประเทศคู่ค้าของไทยถูกเรียกเก็บ จะทำให้ประเทศคู่ค้าของไทยส่งออกไปสหรัฐฯ ได้ลดลง ส่งผลให้ความต้องการใช้สินค้าชั้นกลางเพื่อไปผลิตสินค้าชั้นปลายสำหรับส่งออกต่อไปยังสหรัฐฯ ปรับลดลงตามไปด้วย 2) ปัญหาสินค้าจีนทะลักเข้ามาไทยและการแข่งขันกับสินค้าจีนที่รุนแรงมากขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ สงครามการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ จะทำให้ปัญหาอุปทานส่วนเกินในจีนรุนแรงขึ้น ผลักดันให้สินค้าจีนทะลักเข้ามาในไทยและการส่งออกของจีนไปยังตลาดอื่น ๆ เพื่อทดแทนตลาดสหรัฐฯ ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยต้องแข่งขันกับสินค้าจีนรุนแรงขึ้นทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ 3) การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะเศรษฐกิจคู่ค้าสำคัญของไทย จากผลของมาตรการภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อทั้งธุรกิจที่พึ่งพาภาคการส่งออก รวมถึงธุรกิจบริการที่พึ่งพารายได้จากภาคการท่องเที่ยว

4) การเปิดตลาดสินค้าบางประเภทเพื่อเจรจาต่อรองกับสหรัฐฯ โดยรัฐบาลไทยอาจยินยอมเปิดตลาดนำเข้าสินค้าบางชนิดจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลบวกหากสินค้าดังกล่าวไทยผลิตเองไม่ได้และจำเป็นต้องนำเข้า แต่จะส่งผลลบหากสินค้านั้นมีการผลิตในไทยและมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก 5) การส่งออกสินค้าไปประเทศที่มีมาตรการตอบโต้สหรัฐฯ ช่องทางนี้จะส่งผลบวกต่อธุรกิจไทย เนื่องจากความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าไทยเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสินค้าสหรัฐฯ ในประเทศที่มีมาตรการตอบโต้กำแพงภาษีของสหรัฐฯ 6) การปรับเปลี่ยน Supply chain โดยผู้ประกอบการต่างชาติที่มาลงทุนในไทย เพื่อใช้ประโยชน์ด้านภาษีเพื่อการส่งออกไปสหรัฐฯ อาจชะลอการลงทุนหรือย้ายฐานการผลิตออกจากไทย

รูปที่ 1 : ภาคธุรกิจไทยจะได้รับผลกระทบผ่านช่องทางที่หลากหลาย ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ช่องทางผลกระทบจากนโยบายภาษีศุลกากรตอบโต้ของสหรัฐฯ ต่อภาคธุรกิจไทย						
Direct impact	Indirect impacts					
การส่งออกสินค้าไปตลาดสหรัฐฯ	การส่งออกสินค้าชั้นกลางไปประเทศต่างๆ ที่โดน Reciprocal tariffs	ปัญหาสินค้าจีนทะลักเข้ามาไทยและออกสู่ตลาดโลก	การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก/คู่ค้าสำคัญของไทย	การเปิดตลาดสินค้าบางประเภทเพื่อเจรจาต่อรองกับสหรัฐฯ	การส่งออกสินค้าไปประเทศที่มีมาตรการตอบโต้สหรัฐฯ	การปรับเปลี่ยน Supply chain
						
ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาลดลงหากถูกเก็บภาษีตอบโต้สูงกว่าคู่แข่ง หรือสูงขึ้นหากถูกเก็บภาษีตอบโต้ต่ำกว่าคู่แข่ง	ความต้องการสินค้าชั้นกลางจากไทยอาจชะลอลง โดยเฉพาะที่ส่งออกไปจีน	เศรษฐกิจจีนที่ชะลอลงและการหดตลาดส่งออกแทน US จะยิ่งซ้ำเติมความรุนแรงของการทะลักเข้ามาของสินค้าจีน	ภาษีศุลกากรตอบโต้ของสหรัฐฯ ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกโดยรวมชะลอลงส่งผลกระทบต่อ Global demand	รัฐบาลไทยอาจยินยอมเปิดตลาดนำเข้าสินค้าบางชนิดจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลบวกและลบ	ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าไทยอาจดีขึ้นหรือไทยอาจส่งออกสินค้าทดแทน US	นักลงทุนต่างชาติอาจชะลอการลงทุนหรือปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนในประเทศไทย กระบวนการผลิต การส่งออก
 				 		

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC

อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 9 เมษายนที่ผ่านมา สหรัฐฯ ได้ประกาศมาตรการล่าสุดซึ่งเน้นการขึ้นกำแพงภาษีแบบเฉพาะเจาะจงกับสินค้านำเข้าจากจีน ขณะที่การขึ้นภาษีตอบโต้แบบเต็มรูปแบบสำหรับประเทศอื่น ๆ ที่ได้มีการประกาศไปแล้วก่อนหน้านี้ จะถูกเลื่อนออกไปอีก 90 วัน โดยที่ยังคงเก็บอัตราภาษีพื้นฐานที่ระดับ 10% ซึ่ง SCB EIC ประเมินว่า การตัดสินใจดังกล่าวจะช่วยลดแรงกระแทกในระยะสั้นต่อภาคธุรกิจไทย จากปัจจัยหนุน 3 ประการ ได้แก่ 1) การเร่งส่งออกสินค้าในช่วงเวลาที่สหรัฐฯ ยังไม่ปรับขึ้นภาษีนำเข้าอย่างเต็มรูปแบบที่ 36% กับไทย อย่างไรก็ดี ผลบวกด้านนี้อาจถูกลดทอนลง เนื่องจากมีการเร่งส่งออกสินค้าบางประเภทไปบ้างแล้วตั้งแต่ช่วงต้นปีที่ผ่านมา 2) ระดับภาษีที่ไทยถูกเก็บจะอยู่ในระดับเดียวกับคู่แข่งในระยะ 90 วันต่อจากนี้ ซึ่งในระยะสั้นจะช่วยให้ไทยไม่สูญเสียความสามารถในการแข่งขันด้านราคาเมื่อเทียบกับคู่แข่ง 3) โอกาสในการเข้ามาทดแทนการส่งออกสินค้าจากจีนไปยังตลาดสหรัฐฯ หลังจากที่จีนต้องเผชิญกับอัตราภาษีนำเข้าที่สูงถึง 145% และโอกาสในการเข้ามาทดแทนการส่งออกสินค้าจากสหรัฐฯ ไปจีน โดยปัจจัยข้อแรกจะช่วยลดแรงกระแทกในระยะสั้นต่อสินค้าที่พึ่งพาตลาดสหรัฐฯ เป็นหลัก ในขณะที่ปัจจัยที่ 2 และ 3 จะช่วยลดแรงกระแทกในระยะสั้นต่อสินค้าส่งออก เช่น ผลิตภัณฑ์พลาสติก ถู่มือยาง ปาล์มน้ำมัน อาหารสัตว์เลี้ยง (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทวิเคราะห์รายอุตสาหกรรม)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ามาตรการ Reciprocal tariffs เต็มรูปแบบจะถูกเลื่อนออกไป แต่ทิศทางนโยบายการค้าของสหรัฐฯ ยังคงมุ่งเน้นเป้าหมายในการลดการขาดดุลทางการค้าและส่งเสริมการผลิตภายในประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้นโยบายกีดกัน

ทางการค้ายังมีแนวโน้มถูกผลักดันอย่างต่อเนื่องในระยะข้างหน้า ซึ่งความไม่แน่นอนและความผันผวนของมาตรการต่าง ๆ ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา นั้น จะเป็นแรงกดดันสำคัญต่อภาคธุรกิจไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

SCB EIC ได้จัดทำการประเมินระดับผลกระทบรายธุรกิจ ภายใต้สมมติฐานที่ในช่วงครึ่งหลังของปี 2025 ไทยจะโดนเก็บภาษีตอบโต้ที่ 36% และประเทศอื่น ๆ ก็จะถูกเก็บภาษีตอบโต้ตามอัตราที่รับมือได้เคยประกาศไว้ก่อนหน้านี้ ซึ่งภายใต้สมมติฐานดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจต่าง ๆ ในระดับที่แตกต่างกันไป โดยระดับความรุนแรงจะขึ้นอยู่กับกลไกการส่งผ่านผลกระทบผ่าน 4 ช่องทางสำคัญ ได้แก่ 1) ระดับการพึ่งพาตลาดสหรัฐฯ อัตราภาษีของไทยเมื่อเทียบกับคู่แข่ง และความสามารถของสหรัฐฯ ในการหาสินค้าทดแทนสินค้าไทย 2) ระดับการพึ่งพาการส่งออกสินค้าชั้นกลางไปจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าที่จีนมีการผลิตเพื่อส่งออกต่อไปยังสหรัฐฯ อีกทอดหนึ่ง 3) ระดับการพึ่งพาอุปสงค์จากตลาดโลก 4) ปัญหาสินค้าจีนทะลัก (เกณฑ์ในการพิจารณาตามรายละเอียดในรูปที่ 2) ซึ่งโดยภาพรวมแล้ว ธุรกิจที่จะได้รับผลกระทบในระดับสูง คือ กลุ่มธุรกิจที่พึ่งพาตลาดสหรัฐฯ เป็นสัดส่วนสูง และมีโอกาสสูญเสียส่วนแบ่งตลาดจากการที่ไทยถูกเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่าคู่แข่งค่อนข้างมาก อีกทั้ง สหรัฐฯ ก็สามารถหาสินค้าทดแทนจากแหล่งอื่น ๆ ได้ ตัวอย่างเช่น สินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนยานยนต์ ขณะที่กลุ่มธุรกิจของไทยที่เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานการผลิตจีนเพื่อการส่งออกไปสหรัฐฯ ก็จะได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการชะลอตัวของการส่งออกของจีน เช่น ผลิตภัณฑ์พลาสติก ยางพาราและไม้ยางพารา

นอกจากนี้ ธุรกิจที่พึ่งพารายได้จากการส่งออกค่อนข้างมากจะเผชิญกับความเสี่ยงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกมากขึ้น อีกทั้ง ธุรกิจที่จะได้รับผลกระทบสูงยังเป็นกลุ่มที่จะเผชิญกับปัญหาสินค้าจีนทะลักเข้ามารุนแรงมากขึ้นจากปัญหา Overcapacity ของจีนที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น ได้แก่ กลุ่มสินค้าเหล็ก เครื่องใช้ไฟฟ้า และรถยนต์ เป็นต้น ขณะที่กลุ่มสินค้าที่จะได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง เช่น กลุ่มสินค้าเกษตรอื่น ๆ ผักผลไม้สดและแปรรูป เนื้อสัตว์และอาหารแปรรูป ยานยนต์ ถู่มือยาง เม็ดพลาสติก เป็นต้น (รูปที่ 3)

รูปที่ 2 : เกณฑ์ในการประเมินผลกระทบจากภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ

ผลกระทบ	การส่งออกไปสหรัฐฯ	การส่งออกสินค้าขึ้นกลางไปจีน	ปัญหาสินค้าจีนทะลักเข้ามาไทย	เศรษฐกิจโลกและคู่ค้าสำคัญของไทยระลอกตัว	ผลกระทบโดยรวม
เกณฑ์การพิจารณา	1) สัดส่วนการพึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ 2) ภาษีศุลกากรตอบโต้เทียบกับคู่แข่งสำคัญ และ 3) ความสามารถในการหาสินค้าทดแทนของสหรัฐฯ	1) สัดส่วนการพึ่งพาดตลาดจีน และ 2) สัดส่วนสินค้าขึ้นปลายของจีนที่พึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ	1) ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม 2) การเติบโตของมูลค่าการนำเข้าจากจีน	1) สัดส่วนการพึ่งพารายได้จากตลาดโลก และ 2) ลักษณะของสินค้า (สินค้าจำเป็น/ไม่จำเป็น)	ผลกระทบจากการส่งออกไปสหรัฐฯ การส่งออกสินค้าขึ้นกลางไปจีน ปัญหาสินค้าจีนทะลักเข้ามาไทย การพึ่งพารายได้จากตลาดโลกและภาพรวมอุปสงค์ในสินค้าจากต่างประเทศ
High	มีสัดส่วนการพึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ สูง (พึ่งพา > 15%) คู่แข่งรายสำคัญถูกเก็บภาษีต่ำกว่าไทยมาก และสหรัฐฯ สามารถหาสินค้าทดแทนได้ง่าย	มีสัดส่วนการพึ่งพาดตลาดจีนสูง (พึ่งพา > 10%**) และสินค้าขึ้นปลายที่จีนผลิตมีการพึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ สูง (พึ่งพา > 15%*)	ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมในปี 2024 อยู่ในระดับน้อยกว่า 90**** เมื่อเทียบกับปี 2021 และมูลค่าการนำเข้าจากจีนในปี 2024 เพิ่มขึ้นมากกว่า 20%***** เมื่อเทียบกับปี 2021	มีสัดส่วนการพึ่งพารายได้จากตลาดโลกสูง (พึ่งพา > 50%*****) และเป็นสินค้าจำเป็น	พึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ สูง และมีโอกาสสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับคู่แข่งค่อนข้างมาก หรือมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าการผลิตในจีนเพื่อการส่งออกไปสหรัฐฯ ในระดับสูง และมีการพึ่งพารายได้จากตลาดโลกสูงและเป็นสินค้าจำเป็นหรือเผชิญกับปัญหาสินค้าจีนทะลักเข้ามาไทยในระดับสูง
Moderate	มีสัดส่วนพึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ ในระดับปานกลาง (10 - 15%) หรือคู่แข่งรายสำคัญถูกเก็บภาษีต่ำกว่าไทย	มีสัดส่วนการพึ่งพาดตลาดจีนปานกลาง (5% - 10%) หรือสินค้าขึ้นปลายที่จีนผลิตมีการพึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ ปานกลาง (10% - 15%)	ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมในปี 2024 อยู่ในระดับ 90-100 เมื่อเทียบกับปี 2021 และมูลค่าการนำเข้าจากจีนในปี 2024 เทียบปี 2021 เพิ่มขึ้นระหว่าง 10 - 20%	มีสัดส่วนการพึ่งพารายได้จากตลาดโลกในระดับปานกลาง (20 - 50%)	พึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ ในระดับปานกลาง และมีโอกาสสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับคู่แข่งปานกลาง หรือมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าการผลิตในจีนเพื่อการส่งออกไปสหรัฐฯ ในระดับปานกลาง หรือถูกกระทบจากปัญหาสินค้าจีนทะลักเข้ามาไทยในระดับปานกลาง หรือมีการพึ่งพารายได้จากตลาดโลกปานกลาง
Low	พึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ ในระดับต่ำ (น้อยกว่า 10%) หรือคู่แข่งสำคัญถูกเก็บภาษีใกล้เคียงกับไทย หรือการหาสินค้าทดแทนของสหรัฐฯ ทำได้ค่อนข้างจำกัด	มีสัดส่วนการพึ่งพาดตลาดจีนในระดับต่ำ (น้อยกว่า 5%) หรือสินค้าขึ้นปลายที่จีนผลิตมีการพึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ ในระดับต่ำ (น้อยกว่า 10%)	ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมในปี 2024 อยู่ในระดับที่สูงกว่า 100 เมื่อเทียบกับปี 2021 และมูลค่าการนำเข้าจากจีนในปี 2024 เทียบปี 2021 เพิ่มขึ้นน้อยกว่า 10%	มีสัดส่วนการพึ่งพารายได้จากตลาดโลกในระดับต่ำ (น้อยกว่า 20%) หรือเป็นสินค้าจำเป็น	พึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ ในระดับต่ำ หรือมีโอกาสสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับคู่แข่งในระดับต่ำ ถูกกระทบจากปัญหาสินค้าจีนทะลักเข้ามาไทยในระดับต่ำ และมีการพึ่งพารายได้จากตลาดโลกในระดับต่ำหรือเป็นสินค้าจำเป็นหรือไม่มีส่วนอื่นทดแทน

หมายเหตุ : *ปี 2019-2024 ไทยพึ่งพาการส่งออกสินค้าทั้งหมดไปยังตลาดสหรัฐฯ 16% **ปี 2023 สินค้าขึ้นกลางของไทยมีสัดส่วนการพึ่งพาดตลาดจีนราว 6% และปี 2024 ไทยพึ่งพาการส่งออกสินค้าทั้งหมดไปยังตลาดสหรัฐฯ 12% ***ในปี 2024 จีนพึ่งพาการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐฯ 15%, ****ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมโดยรวมในปี 2024 เมื่อเทียบกับปี 2021 อยู่ที่ 90 , *****มูลค่าการนำเข้าจากจีนโดยรวมในปี 2024 เพิ่มขึ้นจากปี 2021 20%, ***ปี 2024 รายได้จากการส่งออกคิดเป็นสัดส่วนราว 56% ของ GDP ประเทศไทย

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ MOC และ Trademap

รูปที่ 3 : ธุรกิจไทยจะได้รับผลกระทบสูง จากนโยบายภาษีตอบโต้ 36% ของกลุ่ม

ผลการประเมินระดับผลกระทบต่อสินค้าสำคัญของไทยจากนโยบายภาษีตอบโต้ของ Trump 2.0*		
High impact	Moderate impact	Low impact
- ชิ้นส่วนยานยนต์/จักรยานยนต์ <u>ขีปนาวุธ</u> - คอมพิวเตอร์, HDD <u>ผลิตภัณฑ์พลาสติก</u> - เหล็ก <u>เครื่องใช้ไฟฟ้า</u> - อุปกรณ์สื่อสาร - แผงวงจรพิมพ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ - อุปกรณ์ไฟฟ้า สายไฟ/สายเคเบิล - ยางพาราและไม้ยางพารา - สินค้าประมง โดยเฉพาะกุ้ง - สิ่งทอ - แพคเกจจิ้งพลาสติกและชิ้นส่วนประกอบ <u>ถ่านหิน</u>	- มันสำปะหลัง น้ำตาล <u>ปาล์มน้ำมัน</u> - พริกขี้หนูสด/แปรรูป - สินค้าปศุสัตว์และเนื้อสัตว์ - อาหารสำเร็จรูป/อาหารแปรรูป/อาหารทะเลแปรรูปอื่นๆ - ยานยนต์และยางล้อ - เม็ดพลาสติก <u>อาหารสัตว์เลี้ยง</u> - อาหารปศุสัตว์ - บรรจุภัณฑ์โลหะและกระดาษ	- ข้าว - นมและผลิตภัณฑ์นม - เครื่องดื่ม

หมายเหตุ : *ประเมินผลกระทบต่อรายได้เฉพาะในปี 2025 ทั้งนี้ยังไม่ได้ประเมินผลกระทบต่อเนื่องไปยังภาคบริการและภาคค้าปลีก **สินค้าที่แรงกระตุ้นจะลดลงจากการเลื่อนเก็บภาษีตอบโต้เต็มรูปแบบออกไปอีก 90 วัน โดยที่ยังคงเก็บภาษีระดับ 10%

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC

ผลกระทบต่อภาคธุรกิจรายอุตสาหกรรม ในกรณีที่ไทยโดนภาษีตอบโต้ที่ 36%

ธุรกิจที่จะได้รับผลกระทบเชิงลบในระดับสูง

อิเล็กทรอนิกส์

ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมในระดับสูง โดยสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่จะได้รับผลกระทบทางตรง ได้แก่ เซมิคอนดักเตอร์ อุปกรณ์สื่อสาร คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และเครื่องใช้ไฟฟ้า เนื่องจากเป็นกลุ่มสินค้าที่พึ่งพาตลาดสหรัฐฯ เป็นหลัก โดยมีสัดส่วนการส่งออกไปยังสหรัฐฯ อยู่ที่ 67%, 59%, 38% และ 30% ตามลำดับ นอกจากนี้ กลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวมยังมีแนวโน้มได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกจากผลของนโยบายภาษีของสหรัฐฯ ซึ่งจะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในระยะข้างหน้ามีแนวโน้มชะลอลง และแม้แต่ในกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในกระแสนวัตกรรมใหม่ เช่น AI และ EV ก็คาดว่าจะอาจได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของอุปสงค์โลก อย่างไรก็ตาม การเลื่อนการขึ้นภาษีตอบโต้เต็มรูปแบบออกไปอีก 90 วัน อาจจะช่วยบรรเทาผลกระทบเชิงลบในระยะสั้นต่อการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทยไปตลาดสหรัฐฯ ในบางหมวดสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้าจากจีน เช่น เซมิคอนดักเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี 2025 และระยะต่อไป คาดว่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทยจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่สูงขึ้น จากทั้งนโยบายภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ และความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ที่อาจเพิ่มสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ไทยจะต้องเร่งพัฒนาศักยภาพการผลิตไปสู่สินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงอย่างเซมิคอนดักเตอร์ เพื่อป้องกันการย้ายฐานการผลิตออกจากไทย และหนุนให้ไทยก้าวไปสู่การเป็นฮับเทคโนโลยีที่สำคัญของอาเซียน และมีศักยภาพการแข่งขันในตลาดโลกแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น

ผลิตภัณฑ์พลาสติก

ได้รับผลกระทบทางตรงในระดับสูง เนื่องจากไทยมีการส่งออกสินค้าสำเร็จรูปประเภทแผ่นฟิล์มพลาสติก ถุง และบรรจุภัณฑ์ ไปยังสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนราว 17-25% ของมูลค่าการส่งออกสินค้าพลาสติกสำเร็จรูปที่ไทยส่งออกทั้งหมด อีกทั้ง สหรัฐฯ ยังเป็นประเทศที่ไทยส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกเป็นมูลค่าสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ไทยส่งออกไปทั้งหมด ส่งผลให้ไทยอาจสูญเสียความสามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตจากประเทศผู้ผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกซึ่งถูกเก็บภาษีในอัตราที่ต่ำกว่า เช่น เกาหลี (25%) หรืออินเดีย (26%) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์พลาสติกมีโอกาสได้รับผลเชิงบวกได้ หากสหรัฐฯ เก็บภาษีในอัตราที่เท่ากันทุกประเทศ และยังคงภาษีต่อจีนไว้ที่ 145% เนื่องจากจีนเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกไปยังสหรัฐฯ ในลำดับต้น ๆ

เหล็ก

แม้ว่าจะได้รับผลกระทบทางตรงในระดับต่ำแต่จะได้รับผลกระทบทางอ้อมในระดับสูง โดยในส่วนของผลกระทบทางตรงที่ต่ำเนื่องจากไทยยังมีการส่งออกสินค้าเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็กไปตลาดโลกเป็นสัดส่วนน้อย อยู่ที่ราว 2% ของมูลค่าการส่งออกรวม โดยมีสัดส่วนส่งออกไปยังสหรัฐฯ ประมาณ 18% ของการส่งออกสินค้าเหล็กทั้งหมดของไทย นอกจากนี้ สินค้าเหล็กไม่อยู่ในกลุ่มที่ถูกใช้อัตราภาษี 36% ตาม Reciprocal tariff แต่อยู่ในกลุ่มที่ต้องเสียภาษีนำเข้าตามมาตรา 232 (ภายใต้กฎหมาย Trade Expansion Act of 1962) ที่ขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าเหล็กที่ 25% และถูกใช้อัตรานี้มาตั้งแต่ปี 2018 อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม สินค้าเหล็กได้รับผลกระทบทางอ้อมในระดับสูง ทั้งจากการทะลักเข้ามาของเหล็กจากจีนมากขึ้น รวมถึงการที่สหรัฐฯ เก็บภาษีนำเข้าสินค้าเหล็กด้วยหน้าที่ 25% ยังส่งผลให้เหล็กจากญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ที่เคยได้รับการยกเว้นอัตราภาษีในช่วงก่อนปี 2025 มีความเสี่ยงที่จะถูกระบายมาไทยมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงจากการใช้เหล็กไทยเป็นวัตถุดิบในการผลิตลดลง จากการทะลักเข้ามาของสินค้าปลายน้ำจากจีน เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มี

เหล็กเป็นส่วนประกอบ ชิ้นส่วนรถยนต์ EV ที่ถูกนำเข้าจากจีนเป็นหลักเกิน 90% จาก FTA ข้ำเดิมให้อัตราการใช้กำลังการผลิตเหล็กของไทยอยู่ในระดับต่ำกว่าเดิม อีกทั้ง การเข้ามาลงทุนของบริษัทเหล็กจีนในไทยเป็นความเสี่ยงที่ทำให้สินค้าเหล็กจากไทยที่ส่งออกป้สหรัฐฯ อาจถูกตรวจสอบแหล่งกำเนิดสินค้า (Country of origin) เนื่องจากการผลิตเหล็กในไทยใช้วัตถุดิบนำเข้าจากจีนในสัดส่วนที่สูง ซึ่งอาจนำมาสู่การถูกสหรัฐฯ ดำเนินมาตรการกีดกันการค้าผ่านกลไกการเพิ่มอัตราภาษีนำเข้าสินค้าได้

ยางพารา

ได้รับผลกระทบในระดับสูง เนื่องจากแม้ในปี 2024 ไทยจะมีสัดส่วนการส่งออกยางพาราไปยังตลาดสหรัฐฯ เพียง 9.5% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด และยางพาราแปรรูปชั้นกลางยังได้รับการยกเว้นการเก็บภาษีตอบโต้อยู่ แต่อุตสาหกรรมยางพาราจะได้รับผลกระทบทางอ้อมในระดับสูง ผ่านการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงจะส่งผลให้ความต้องการใช้ยางล้อเติบโตชะลอตัวลงตามไปด้วย ซึ่งจะกดดันราคายางพาราในตลาดโลกและส่งผลเสียต่อรายได้ของอุตสาหกรรม เนื่องจากอุตสาหกรรมยางพารามีการพึ่งพารายได้จากตลาดโลกในระดับสูง สะท้อนได้จากในช่วงปี 2020 - 2024 ที่สัดส่วนปริมาณการส่งออกยางพาราต่อปริมาณผลผลิตยางพาราทั้งหมดของไทยจะอยู่ที่ราว 54.8% - 69.9% ยิ่งไปกว่านั้น การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนจะกระทบต่ออุตสาหกรรมยางพาราไทยค่อนข้างมาก เนื่องจากไทยมีการส่งออกยางพาราไปจีนคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงราว 32% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดในปี 2024

ไม้ยางพารา

ได้รับผลกระทบในระดับสูง เนื่องจากแม้ในปี 2024 ไทยจะส่งออกไม้ยางพาราไปสหรัฐฯ น้อยมากเพียง 0.004% ของปริมาณการส่งออกไม้ยางพาราทั้งหมด แต่ไทยจะได้รับผลทางอ้อมในระดับสูงผ่านทางจีน เนื่องจากไทยพึ่งพาการส่งออกไม้ยางพาราไปตลาดจีนเกือบทั้งหมด โดยในปี 2024 ส่งออกไปจีนคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 97% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด ดังนั้น สงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ ที่รุนแรงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกไม้ยางพาราด้วย เนื่องจากไม้ยางพาราเป็นสินค้าชั้นกลางที่จีนนำไปผลิตเป็นเฟอร์นิเจอร์ เพื่อส่งออกไปยังสหรัฐฯ โดยในปี 2024 จีนพึ่งพาการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไปตลาดสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนราว 26% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ขณะเดียวกัน การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนยังส่งผลกระทบต่อความต้องการภายในประเทศเองด้วย

ถั่วมื่ออย่าง

ได้รับผลกระทบในระดับสูง เนื่องจากไทยมีการพึ่งพาสหรัฐฯ ในระดับสูง โดยในปี 2024 มีสัดส่วนการส่งออกไปสหรัฐฯ คิดเป็น 32% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด นอกจากนี้ คู่แข่งสำคัญของไทยอย่างมาเลเซียถูกเก็บภาษีตอบโต้เพียง 24% ทำให้ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของไทยปรับตัวลดลง ประกอบกับกำลังการผลิตถั่วมื่ออย่างในมาเลเซียที่มีอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้ไทยอาจได้รับผลบวกไม่มาก จากการส่งออกถั่วมื่ออย่างไปทดแทนสินค้าถั่วมื่ออย่างจีนในตลาดสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม **ผลกระทบเชิงลบต่ออุตสาหกรรมถั่วมื่ออย่างอาจบรรเทาลงระยะสั้น** จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ จนทำให้จีนถูกเก็บภาษีในระดับสูง และไทยกับมาเลเซียถูกเก็บภาษีตอบโต้ในระดับที่เท่ากัน ซึ่งจะช่วยให้ไทยได้ประโยชน์จากการส่งออกถั่วมื่ออย่างไปสหรัฐฯ เพื่อทดแทนถั่วมื่ออย่างจีน โดยในปี 2024 จีนส่งออกถั่วมื่ออย่างไปสหรัฐฯ 16,800 ล้านคู่ (ไทยส่งออก 8,300 ล้านคู่ และมาเลเซียส่งออก 23,200 ล้านคู่) ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจริงก็จะทำให้อุตสาหกรรมถั่วมื่ออย่างได้รับผลกระทบในระดับต่ำหรือได้รับผลกระทบเชิงบวก

แผงโซลาร์เซลล์และชิ้นส่วนประกอบ

ได้รับผลกระทบทางตรงในระดับสูง เนื่องจากไทยส่งออกแผงโซลาร์เซลล์และชิ้นส่วนประกอบไปยังตลาดสหรัฐฯ เป็นหลัก โดยในปี 2024 มีสัดส่วนอยู่ที่ราว 67% ของการส่งออกทั้งหมด ทั้งนี้มาตรการ Reciprocal tariff 36% คาดว่าจะส่งผลให้การส่งออกไปสหรัฐฯ มีแนวโน้มลดลงไปอีก ซึ่งจะซ้ำเติมผู้ส่งออกที่ถูกสหรัฐฯ เก็บภาษีจากมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping) ถึง 77.85-154.68% ตั้งแต่ พ.ย. 2024 ที่ผ่านมาก็ส่งผลให้การส่งออกแผงโซลาร์เซลล์และชิ้นส่วนประกอบไปสหรัฐฯ ในเดือน ม.ค.-ก.พ. 2025 ลดลงถึง 50% YOY ดังนั้น หากรวมผลกระทบจาก Reciprocal tariff อีก 36% เข้าไปด้วย คาดว่าจะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกแผงโซลาร์เซลล์และชิ้นส่วนประกอบจากไทยไปสหรัฐฯ ในปี 2025 ลดลงเฉลี่ยราว 45-65% ทั้งนี้แม้ไทยจะมีความได้เปรียบจากที่เวียดนามและกัมพูชาที่เป็นคู่แข่งสำคัญโดนเรียกเก็บภาษีนำเข้า โดยรวมมากกว่าไทย แต่ไทยยังคงต้องเผชิญกับการแข่งขันจากประเทศอื่น ๆ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และอินเดีย ที่โดนเก็บภาษีการนำเข้าแผงโซลาร์เซลล์และชิ้นส่วนประกอบรวมต่ำกว่า นอกจากนี้ ยังต้องติดตามการแข่งขันจากจีน เวียดนาม และกัมพูชาที่อาจมีกลยุทธ์กระจายสินค้าไปยังประเทศอื่นเพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกไปยังสหรัฐฯ ซึ่งจะทำให้การแข่งขันในตลาดแผงโซลาร์เซลล์รุนแรงมากขึ้น

สินค้าประมง

ได้รับผลกระทบในระดับสูงทั้งทางตรงและทางอ้อม เนื่องจากสินค้ากลุ่มนี้มีการพึ่งพาอุปสงค์จากตลาดโลกในระดับสูง โดยในปี 2024 ไทยมีการส่งออกสินค้าประมงไปยังสหรัฐฯ ราว 14% อีกทั้งยังมีการส่งออกไปจีนสูงถึงราว 24% ของการส่งออกทั้งหมดอีกด้วย ดังนั้น ไทยจะถูกรับผลกระทบจากมาตรการ Reciprocal tariffs ซึ่งจะบังคับใช้ในอีก 90 วันข้างหน้า ผ่านทั้งช่องทางการส่งออกสินค้าไปยังตลาดสหรัฐฯ โดยตรง รวมทั้งผลกระทบทางอ้อมผ่านการชะลอตัวของอุปสงค์จากจีน และประเทศคู่ค้าอื่น ๆ รวมด้วย ทั้งนี้ “กุ้ง” คือสินค้าส่งออกหลักในกลุ่มสินค้าประมง โดยมีจีนและสหรัฐฯ เป็นคู่ค้าอันดับ 1 และ 2 ของไทย สัดส่วนมากถึงราว 36.4% และ 17.2% ของการส่งออกสินค้ากุ้งทั้งหมด ตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาในแง่ศักยภาพการแข่งขันของสินค้ากุ้งไทยในตลาดส่งออกหลักดังกล่าวข้างต้น จะพบว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ไทยเริ่มสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับคู่แข่งสำคัญที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังสหรัฐฯ และการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปยังจีน ซึ่งแม้ว่าในตอนนี้ทั้งไทยและคู่แข่งจะโดนเก็บภาษีพื้นฐานที่ 10% เท่ากันหมด แต่ด้วยต้นทุนการผลิตและราคาส่งออกกุ้งของไทยที่สูงกว่าคู่แข่งอย่างมีนัยสำคัญเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว SCB EIC จึงประเมินว่าศักยภาพการแข่งขันด้านราคาของกุ้งไทยในสหรัฐฯ ก็ยังคงด้อยกว่าคู่แข่งในตลาดไม่ต่างไปจากภาพเดิมที่ SCB EIC ประเมินไว้ และจะยิ่งเสียเปรียบคู่แข่งหลักอย่างเอกวาดอร์และอินเดีย (โดนเก็บภาษีที่ 10% และ 26% ตามลำดับ) มากยิ่งขึ้นไปอีกในช่วงครึ่งหลังของปี 2025 ภายใต้สมมติฐานที่หลังจาก 90 วันนี้ ไทยจะโดนเก็บ Reciprocal tariffs ที่อัตรา 36% ตามที่สหรัฐฯ ได้มีการประกาศไปก่อนหน้านี้

ชิ้นส่วนยานยนต์

ได้รับผลกระทบในระดับสูง เนื่องจากสหรัฐฯ ถือเป็นหนึ่งในคู่ค้าสำคัญที่ครองส่วนแบ่งสูงถึง 1 ใน 4 ของมูลค่าการส่งออกชิ้นส่วนยานยนต์ของไทย¹ อีกทั้ง การขึ้นภาษีนำเข้าแบบเจาะจงในอัตรา 25% คาดว่าจะทำให้อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์เผชิญความเสี่ยงสำคัญจาก 3 ปัจจัยหลัก คือ 1) การส่งออกไปสหรัฐฯ มีแนวโน้มชะลอตัว อันเกิดจากการสูญเสีย

¹ สัดส่วนมูลค่าการส่งออกหมวดชิ้นส่วนยานยนต์และยางล้อ ณ ปี 2024 จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

ส่วนแบ่งตลาดให้กับเม็กซิโก ซึ่งมีศักยภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ใกล้เคียงกับไทย² อีกทั้ง ยังมีข้อได้เปรียบด้านต้นทุนการดำเนินงาน เพราะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าจากสหรัฐฯ³ โดยกลุ่มธุรกิจที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ ผู้ผลิตรถจักรยานยนต์ ล้อรถ และระบบเกียร์ 2) คำสั่งซื้อชิ้นส่วนจากประเทศผู้ผลิตรถยนต์หลัก มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะญี่ปุ่น ที่มีการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์จากไทยเพื่อนำไปประกอบยานยนต์และส่งต่อไปยังสหรัฐฯ ทำให้ธุรกิจที่เป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทาน เช่น ผู้ผลิตคลัตช์ เบรก เข็มขัดนิรภัย และถุงลมนิรภัย มีความเสี่ยงจากผลกระทบทางอ้อม และ 3) ทิศทางการลงทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนคาดว่าจะชะลอตัว เนื่องจากนักลงทุนอาจพิจารณาย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศในกลุ่ม USMCA (เช่น เม็กซิโก) ซึ่งยังได้รับยกเว้นภาษีนำเข้าจากสหรัฐฯ

ธุรกิจที่จะได้รับผลกระทบเชิงลบในระดับปานกลาง

เม็ดยาสติง

ได้รับผลกระทบทางตรงในระดับต่ำ เนื่องจากไทยมีสัดส่วนในการส่งออกเม็ดยาสติง ไปยังสหรัฐฯ ในสัดส่วนที่น้อยกว่า 1% ของมูลค่าการส่งออกเม็ดยาสติงทั้งหมด อย่างไรก็ตาม จะได้รับผลกระทบทางอ้อมผ่านทางจีน เนื่องจากไทยมีสัดส่วนในการส่งออกเม็ดยาสติงไปยังจีนราว 30% ของมูลค่าการส่งออกเม็ดยาสติงไทยไปยังตลาดโลก เพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปต่าง ๆ การขึ้นภาษีของสหรัฐฯ ต่อจีน จึงส่งผลกระทบต่อ Supply chain จากจีนที่มีแนวโน้มส่งออกได้น้อยลง และผลกระทบด้านราคาที่มีแนวโน้มลดลงตามราคาน้ำมันจากแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวจากผลของสงครามการค้า

น้ำตาลและมันสำปะหลัง

ได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง เนื่องจากแม้ในปี 2024 ไทยจะมีสัดส่วนการส่งออกน้ำตาลและมันสำปะหลังไปยังตลาดสหรัฐฯ ไม่มากอยู่ที่เพียง 0.4% และ 2.4% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดตามลำดับ แต่การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก จะส่งผลให้ความต้องการบริโภคน้ำตาลและความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของโลกให้เติบโตชะลอลงตามไปด้วย ซึ่งจะเป็นปัจจัยกดดันราคาในตลาดโลก และส่งผลเสียต่อรายได้ของอุตสาหกรรม เนื่องจากอุตสาหกรรมน้ำตาลและอุตสาหกรรมมันสำปะหลังของไทยพึ่งพารายได้จากตลาดโลกค่อนข้างมาก สะท้อนได้จากในช่วงปี 2020 – 2024 สัดส่วนการส่งออกน้ำตาลต่อปริมาณผลผลิตน้ำตาลของไทยอยู่ที่ราว 46.8% – 66.6% ขณะที่สัดส่วนการส่งออกมันสำปะหลังต่อปริมาณการผลิตของไทยอยู่ที่ราว 69 – 74% โดยจีนเป็นตลาดส่งออกหลักของไทย มีสัดส่วนการส่งออกไปจีนคิดเป็น 63.8% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมน้ำตาลและอุตสาหกรรมมันสำปะหลังของไทย จะไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาสินค้าจีนทะลัก เนื่องจากจีนมีผลผลิตน้ำตาลและผลผลิตมันสำปะหลังไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในประเทศ

น้ำมันปาล์ม

ได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง เนื่องจากแม้ในปี 2024 ไทยจะไม่ได้มีการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปตลาดสหรัฐฯ แต่การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก จะส่งผลให้ความต้องการบริโภคน้ำมันปาล์มโลกเติบโตชะลอลงตามไปด้วย ซึ่งจะเป็นปัจจัยกดดันราคาปาล์มน้ำมันในตลาดโลกและส่งผลเสียต่อรายได้ของอุตสาหกรรม เนื่องจากราคาน้ำมันปาล์มในไทยมีการ

² ประเมินจากศักยภาพการส่งออกชิ้นส่วนยานยนต์ (RCA) ณ ปี 2024 ซึ่งเม็กซิโกและไทยต่างมีคะแนนมากกว่า 1 สะท้อนความสามารถทางการส่งออกที่เหนือกว่าค่าเฉลี่ยของโลกและต่างมีสหรัฐฯ เป็นคู่ค้าสำคัญในหลายหมวดสินค้า

³ ประเทศเม็กซิโกและแคนาดาได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้ากลุ่มยานยนต์และชิ้นส่วนในอัตรา 25% เพราะเป็นประเทศสมาชิก USMCA

เปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลก นอกจากนี้ สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่รุนแรงขึ้น จะกดดันราคาถั่วเหลืองในตลาดโลก เพราะในปี 2024 จีนมีการนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองจากสหรัฐฯ กว่า 22 ล้านตัน โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นกับราคาถั่วเหลืองจะส่งผลต่อเนื่องมายังราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกด้วย เนื่องจากสินค้าทั้งสองสามารถใช้ทดแทนกันได้ **อย่างไรก็ดี ผลกระทบเชิงลบต่ออุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มอาจบรรเทาลงในระยะสั้น** จากสงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ ที่รุนแรงขึ้น จนทำให้จีนหันมานำเข้าน้ำมันปาล์มในตลาดโลกเพื่อทดแทนการใช้น้ำมันถั่วเหลืองในประเทศ ซึ่งจะช่วยส่งผลบวกต่อราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลก

อาหารสัตว์เลี้ยง

ได้รับผลกระทบปานกลาง เนื่องจากแม้ในปี 2024 ไทยจะมีสัดส่วนการส่งออกปศุสัตว์ คิดเป็น 17.9% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดและคู่แข่งสำคัญอย่างแคนาดาจะถูกเก็บภาษีในระดับต่ำกว่าไทย แต่การหาสินค้าเพื่อทดแทนอาหารสัตว์เลี้ยงทำได้ไม่มากนัก เนื่องจากอาหารสัตว์เลี้ยงของไทยเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและเน้นกลุ่มพรีเมียม **อย่างไรก็ดี ผลกระทบเชิงลบต่ออุตสาหกรรมอาหารสัตว์เลี้ยงอาจบรรเทาลงในระยะสั้น** จากสงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ ที่รุนแรงขึ้น จนทำให้ผู้นำเข้าในจีนหันมานำเข้าอาหารสัตว์เลี้ยงจากไทย ไปทดแทนอาหารสัตว์เลี้ยงที่นำเข้าจากสหรัฐฯ โดยในปี 2024 จีนนำเข้าอาหารสัตว์เลี้ยงจากสหรัฐฯ มากเป็นอันดับ 1 ที่ 343 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และนำเข้าจากไทยมากเป็นอันดับ 3 ที่ 48 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้ หากทรมัมมีการเปลี่ยนแปลงภาษีจนทำให้ภาษีที่ไทยถูกเก็บอยู่ในระดับเดียวกับแคนาดา ก็จะทำให้อุตสาหกรรมอาหารสัตว์เลี้ยงได้รับผลกระทบในระดับต่ำหรืออาจจะได้รับผลเชิงบวก

สินค้าปศุสัตว์

ได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง โดยสินค้าหลักของกลุ่มนี้คือ “ไก่” ซึ่งไทยผลิตเพื่อป้อนตลาดในประเทศเป็นหลัก โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ราว 65-70% ของผลผลิตทั้งหมด ส่วนที่เหลืออีกราว 25-30% เป็นการผลิตเพื่อป้อนตลาดต่างประเทศ โดยพบว่าในปี 2024 ไทยส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งไปตลาดจีนสูงถึง 32.6% ของการส่งออกสินค้ากลุ่มนี้ทั้งหมด แต่ไม่ได้มีการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐฯ ขณะที่ในส่วนของไก่แปรรูป ก็พบว่าไทยไม่ได้มีการส่งออกไปยังทั้ง 2 ตลาดดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น แนวโน้มธุรกิจในระยะต่อไปจะถูกกระทบผ่านช่องทางการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยเป็นหลัก ซึ่งอาจมีผลให้ความต้องการบริโภคเนื้อไก่โดยภาพรวมปรับลดลงได้ แต่ผลกระทบอาจจะไม่รุนแรงมากนักเนื่องจากเนื้อไก่จัดเป็นโปรตีนพื้นฐานที่มีราคาถูกที่สุดในท้องตลาด อีกทั้ง ยังอาจได้รับอานิสงส์บางส่วนจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและกำลังซื้อของผู้บริโภคที่ลดลง

ยานยนต์และยางล้อ

ได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง จากนโยบายการเก็บภาษีนำเข้าแบบเจาะจง 25% จากทุกประเทศคู่ค้า เนื่องจากอุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยไม่ได้มีสหรัฐฯ เป็นคู่ค้าสำคัญ ส่วนหนึ่งเพราะค่ายรถยนต์ต่าง ๆ ที่เข้ามาตั้งโรงงานส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการผลิตและจำหน่ายภายในประเทศ รวมถึงตลาดใกล้เคียงในภูมิภาคอาเซียนและออสเตรเลียเป็นหลัก ส่งผลให้ตลาดสหรัฐฯ ครองส่วนแบ่งของมูลค่าการส่งออกยานยนต์ไทยเพียง 2% ณ ปี 2024 ขณะที่กลุ่มผู้ผลิตรายอื่นก็มีแนวโน้มได้รับผลกระทบในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยแม้ว่าอุตสาหกรรมยางล้อของไทยจะพึ่งพาตลาดสหรัฐฯ ในระดับสูง (ครองส่วนแบ่งมูลค่าการส่งออกราว 50% ณ ปี 2024) แต่ศักยภาพทางการผลิตและการส่งออกของไทยนั้นค่อนข้างโดดเด่นและยังหาคู่แข่งที่มีความสามารถในระดับทัดเทียมกันได้ยาก⁴ จึงคาดว่าสหรัฐฯ ยังจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้า

⁴ ประเมินจากศักยภาพการส่งออกยางล้อของไทย ณ ปี 2024 ซึ่งอยู่ที่ 6 คะแนน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของ ASEAN จีน รวมถึงเม็กซิโก และแคนาดาที่ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์และยางล้อจากสหรัฐฯ ภายใต้ข้อตกลง USMCA

ยางล้อจากไทยเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลกระทบทางตรงต่ออุตสาหกรรมยานยนต์และยางล้อจะค่อนข้างจำกัด แต่จำเป็นต้องจับตาผลกระทบทางอ้อมที่คาดว่าจะทวีความรุนแรง โดยเฉพาะทิศทางเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวจนมีส่วนทำให้แนวโน้มการส่งออกของทั้งสองอุตสาหกรรมขยายตัวแผ่วลง กอปรกับประเด็นการทะลักเข้ามาของยานยนต์และยางล้อจากจีนที่จะทำให้ความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการในประเทศปรับแย่ลง เพราะกลยุทธ์การแข่งขันที่เน้นลดราคา รวมถึงความเสี่ยงจากการที่สหรัฐฯ จะหันมาปรับหลักเกณฑ์การตรวจสอบกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) รวมถึงมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping) ให้เข้มข้นมากยิ่งขึ้น

ธุรกิจที่จะได้รับผลกระทบเชิงลบในระดับต่ำ

ข้าว

ได้รับผลกระทบในระดับต่ำ เนื่องจากแม้ในปี 2024 ไทยจะส่งออกข้าวไปสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วน 8.5% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด แต่ 74.5% ของปริมาณข้าวที่ส่งไปสหรัฐฯ เป็นข้าวหอมมะลิ ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่สหรัฐฯ และเวียดนามยังไม่สามารถผลิตทดแทนได้สมบูรณ์ ตามความต้องการของผู้บริโภคเชื้อสายเอเชียในสหรัฐฯ ทำให้สหรัฐฯ ยังต้องพึ่งพาการนำเข้าจากไทย นอกจากนี้ ข้าวเป็นสินค้าจำเป็น ทำให้ความต้องการบริโภคไม่ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ยิ่งไปกว่านั้น ผลผลิตข้าวในจีนมีไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในประเทศ ทำให้อุตสาหกรรมข้าวไทยไม่ต้องเผชิญกับปัญหาสินค้าจีนทะลัก อย่างไรก็ตาม ในระยะ 1-3 เดือน ผู้นำเข้าข้าวหอมมะลิในสหรัฐฯ อาจชะลอการนำเข้าและใช้สินค้าที่มีอยู่ในสต็อกไปก่อน เพื่อรอดูความชัดเจนผลการเจรจาการค้าระหว่างไทยและสหรัฐฯ

เครื่องดื่ม นมและผลิตภัณฑ์นม

ได้รับผลกระทบในระดับต่ำ เนื่องจากถูกจัดอยู่ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคพื้นฐานซึ่งความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา (Price elasticity of demand) ในระยะสั้นอยู่ในระดับต่ำ ขณะเดียวกัน สินค้ากลุ่มนี้ยังพึ่งพาอุปสงค์จากตลาดภายในประเทศเป็นหลักอีกด้วย โดยพบว่าในปี 2024 ไทยส่งออกผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม (แอลกอฮอล์และไม่มีแอลกอฮอล์) ไปสหรัฐฯ และจีน เพียง 5.8% และ 2.1% ของการส่งออกทั้งหมด ตามลำดับ ขณะที่พึ่งพาการส่งออกนมและผลิตภัณฑ์นมไปทั้งสองตลาดดังกล่าว เพียงราว 0.1% และ 1.8% ตามลำดับ ดังนั้น ช่องทางการส่งผ่านผลกระทบจึงมาจากการชะลอตัวของอุปสงค์ภายในประเทศเป็นหลัก

ผลกระทบจะลุกลามไปสู่ภาคส่วนอื่น ๆ นอกเหนือจากภาคการผลิต

นอกจากกลุ่มธุรกิจในการผลิตที่จะได้รับผลกระทบจากนโยบายของทรัมป์แล้ว ยังมีธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการค้าและการลงทุนที่ชะลอตัว อย่างเช่น กลุ่มนิคมอุตสาหกรรมและธุรกิจโลจิสติกส์

นิคมอุตสาหกรรม

ได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการชะลอตัวของนักลงทุนต่างชาติบางส่วน โดยเฉพาะนักลงทุนที่ต้องการกระจายฐานการผลิตมาไทยเพื่อส่งออกไปยังสหรัฐฯ เป็นหลัก ซึ่งยังคงรอความชัดเจนก่อนตัดสินใจลงทุนในช่วงที่นโยบายกำแพงภาษีของสหรัฐฯ มีความผันผวน ส่งผลให้ยอดขายที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมของไทยมีโอกาสชะลอตัวลง อย่างไรก็ตาม **นิคมอุตสาหกรรมมีแนวโน้มได้รับประโยชน์จากสงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ ที่รุนแรงขึ้น** จากการกระจายฐานการผลิตมาไทยของทั้งนักลงทุนชาวจีนและนักลงทุนนานาชาติที่ต้องการย้ายฐานการผลิตออกจากจีน อีกทั้ง ยังมีกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเติบโตในตลาดไทยและอาเซียน เช่น Data center และพลังงานสะอาด ที่ต่างชาติมีแนวโน้มอยากจะเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้มีความต้องการพื้นที่ในนิคมอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นได้ในระยะข้างหน้า

โลจิสติกส์

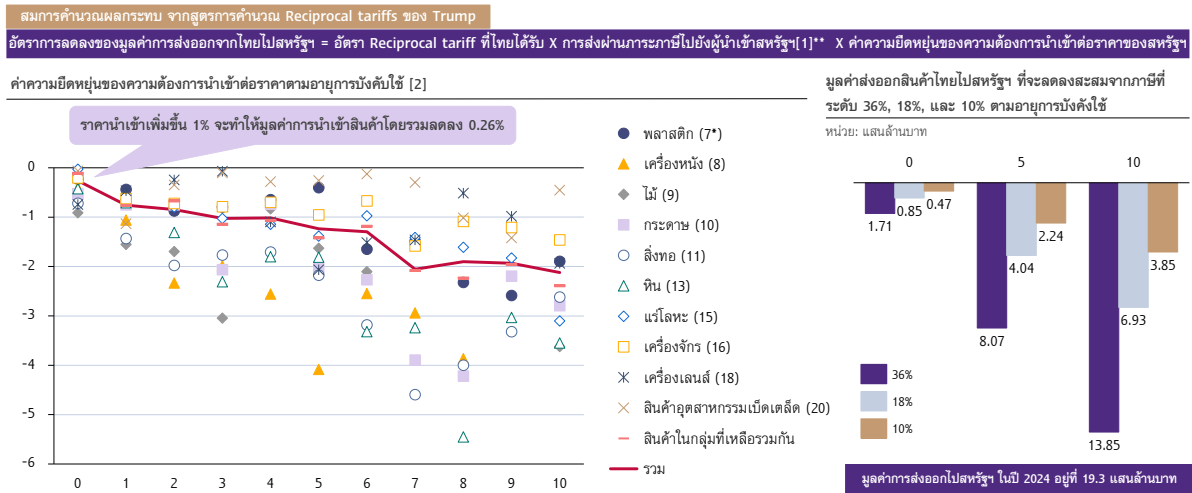
ได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง โดยเป็นผลกระทบทางตรงค่อนข้างสูงจากปริมาณการขนส่งสินค้าที่มีแนวโน้มลดลงในเส้นทางส่งออกไปยังสหรัฐฯ ทั้งการขนส่งทางเรือหรือทางอากาศ เนื่องจากสหรัฐฯ เป็นประเทศที่ไทยส่งออกเป็นอันดับ 1 ส่วนทางอ้อมจะได้รับผลกระทบปานกลางจากการลดลงของปริมาณการขนส่งสินค้าขึ้นต้นและชั้นกลางของไทยไปจีน และจากการที่ธุรกิจโลจิสติกส์พึ่งพิงภาคการค้าระหว่างประเทศค่อนข้างมากจึงทำให้ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว รวมถึงปริมาณการขนส่งสินค้าในประเทศก็มีแนวโน้มลดลงตามเศรษฐกิจไทยและกำลังซื้อของผู้บริโภคชาวไทย อย่างไรก็ตาม การนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ และจีนที่มีโอกาสเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับการเปลี่ยนเส้นทางทางการขนส่งทั้งนำเข้าและส่งออกไปยังเส้นทางใหม่ ๆ เพื่อชดเชยตลาดเดิม รวมถึงระดับราคาน้ำมันที่ยังไม่สูงและการปรับตัวของผู้ประกอบการขนส่งในด้าน Supply chain คาดว่าจะช่วยบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นได้

ภาษีตอบโต้ติมรูปแบบที่ระดับ 36% จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจไทยรุนแรง

SCB EIC ประเมินว่า ภาษีตอบโต้ที่ระดับ 36% จะทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าไทยไปสหรัฐฯ ลดลงสะสมราว

8.1 แสนล้านบาท เมื่อบังคับใช้ครบ 5 ปี ภาษีตอบโต้จะกระทบภาคธุรกิจรุนแรงและชัดเจนมากขึ้น เมื่ออายุการบังคับใช้ยาวนานมากขึ้น ทั้งนี้จากการประเมินอัตราการลดลงของมูลค่าการส่งออกไทยไปสหรัฐฯ จากสูตรการคำนวณภาษีตอบโต้ของทรมป์พบว่า ผลกระทบต่อธุรกิจไทยจะรุนแรงขึ้นตามระยะเวลาการบังคับใช้ภาษี เนื่องจากเมื่อเวลาผ่านไปนานขึ้นผู้ประกอบการนำเข้าในสหรัฐฯ น่าจะสามารถหาสินค้าทดแทนการนำเข้าได้มากขึ้น (เช่น การเพิ่มการผลิตในประเทศ) สะท้อนได้จากค่าความยืดหยุ่นของความต้องการนำเข้าต่อราคาสินค้าของสหรัฐฯ ที่จะติดลบเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเวลาผ่านไป (รูปที่ 4) ตัวอย่างเช่น ในช่วงเริ่มต้นเก็บภาษีตอบโต้ (ปี 0) ค่าความยืดหยุ่นของความต้องการนำเข้าต่อราคาอยู่ที่ -0.26 ซึ่งหมายความว่า หากราคานำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น 10.0% จะส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของสหรัฐฯ จะลดลง 2.6% และจะปรับเพิ่มขึ้นเป็น -0.75 และ -1.2 เมื่ออายุการบังคับใช้ครบ 1 ปีและ 5 ปี ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อนำอัตราภาษีตอบโต้ที่ไทยถูกเรียกเก็บที่ 36% มาคูณกับค่าความสามารถในการส่งผ่านภาระภาษีไปยังผู้นำเข้าสหรัฐฯ และค่าความยืดหยุ่นของความต้องการนำเข้าต่อราคาของสหรัฐฯ จะพบว่า ในปีแรกที่เริ่มเรียกเก็บภาษี (ปี 0) มูลค่าการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ จะปรับตัวลดลงไม่มากนัก โดยคาดว่าจะอยู่ที่ราว 1.7 แสนล้านบาท แต่หากภาษีตอบโต้ถูกเรียกเก็บยาวนานจนครบอายุ 5 ปี และ 10 ปี มูลค่าการส่งออกสินค้าไทยไปสหรัฐฯ จะลดลงสะสมสูงถึง 8.1 แสนล้านบาท และ 1.4 ล้านบาท หรือคิดเป็น 41.8% และ 71.7% ของมูลค่าการส่งออกสินค้าไปสหรัฐฯ ในปี 2024 ตามลำดับ ทั้งนี้จากการประเมินกรณีที่ทรมป์มีการลดภาษีให้เพิ่มเติม ก็ยังพบว่ามูลค่าการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ก็ยังปรับตัวลดลงในทุกกรณี เช่น หากทรมป์ลดภาษีตอบโต้ให้ไทยเหลือครึ่งหนึ่งที่ 18% หรือเหลือ 10% มูลค่าการส่งออกสินค้าไทยไปสหรัฐฯ ก็ยังลดลงสะสมราว 4.0 และ 2.2 แสนล้านบาท เมื่ออายุการบังคับใช้ครบ 5 ปี ตามลำดับ ซึ่งจากกรณีที่ยกมาจะเห็นได้ว่า ไม่ว่าในกรณีใด การส่งออกสินค้าไทยไปยังสหรัฐฯ ก็ยังคงมีแนวโน้มปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อรับมือกับสงครามกำแพงภาษีครั้งนี้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว

รูปที่ 4 : ภาษีตอบโต้จะกระทบภาคธุรกิจรุนแรงและชัดเจนมากขึ้น เมื่ออายุการบังคับใช้ยาวนานขึ้น

หมายเหตุ : *เลข Section ของ HS CODE จำนวน 21 section, **ใช้อัตราการส่งผ่านภาระภาษีไปยังผู้นำเข้าที่ 0.94

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ [1] Cavallo, Alberto, Gita Gopinath, Brent Neiman, and Jenny Tang. 2021. "Tariff Pass-Through at the Border and at the Store: Evidence from US Trade Policy." American Economic Review: Insights 3 (1): 19–34., Boehm, [2] Christoph E., Andrei A. Levchenko, and Nitya Pandalai-Nayar. 2023. "The Long and Short (Run) of Trade Elasticities." American Economic Review 113 (4): 861–905

แนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการ

SCB EIC ประเมินว่าผู้ประกอบการไทยต้องเตรียมพร้อมปรับตัวเพื่อรับมือกับแรงกดดันจากนโยบายของ Trump 2.0 และจากปัญหาโครงสร้างการผลิตที่ยังอ่อนแอ โดยสามารถใช้กลยุทธ์ 4P ประกอบด้วย

1) **Product : พัฒนาผลิตภัณฑ์** ในสถานการณ์ที่แต่ละประเทศทั่วโลกต่างแข่งขันกันเพื่อเอาตัวรอดจากสงครามการค้าที่มีการตอบโต้กันอย่างรุนแรง ทางรอดสำคัญของผู้ประกอบการคือ ต้องเน้นพัฒนาสินค้าให้ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดให้ได้มากที่สุด รวมถึงการสร้างแตกต่างจากคู่แข่งอื่นในตลาด อาทิ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ต้องหันมาพัฒนาสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นเพื่อหนีคู่แข่งและลดการแข่งขันด้านราคา

2) **Place : กระจายตลาด** ผู้ประกอบการไทยต้องลดการพึ่งพาตลาดสหรัฐฯ และหันมาให้ความสำคัญกับการกระจายตลาดส่งออกไปยังตลาดอื่น ๆ ที่มีศักยภาพให้ได้มากที่สุด อาทิ จีน อินเดีย EU รวมถึงตะวันออกกลาง รวมถึงการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรี FTA ที่ไทยมีอยู่กับประเทศต่าง ๆ ขณะเดียวกัน แม้ว่าเศรษฐกิจในประเทศยังอยู่ในช่วงของการชะลอตัว แต่ผู้ประกอบการยังต้องให้ความสำคัญกับการสร้างตลาดภายในประเทศเพื่อลดความเสี่ยงจากสถานการณ์ความผันผวนภายนอกประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควบคุมไม่ได้

3) **Preparedness : รับมือความเสี่ยง** ภายใต้สถานการณ์ทั้งภายนอกและภายในประเทศที่มีความไม่แน่นอนสูงและมีความเสี่ยงอยู่รอบด้าน ผู้ประกอบการต้องเตรียมพร้อมบริหารความเสี่ยงในทุกมิติ ทั้งในด้านความมั่นคงของ Supply chain ได้แก่ การจัดหาวัตถุดิบจากหลายแหล่ง หาแหล่งวัตถุดิบที่มีต้นทุนต่ำ รวมถึงบริหารจัดการสินค้าคงคลังให้มีความยืดหยุ่น ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการต้องดูแลบุคคลและกระแสเงินสดให้พร้อมอยู่เสมอ รวมถึงผู้ประกอบการที่มีศักยภาพอาจจะเตรียมพร้อมในการกระจายความเสี่ยงไปยังธุรกิจอื่น ๆ เพื่อลดการพึ่งพารายได้จากช่องทางเดียว

4) Productivity : **เพิ่มประสิทธิภาพ** ในสถานการณ์ที่ต้นทุนทางการค้าปรับตัวสูงขึ้นมากและแต่ละประเทศมีการแข่งขันรุนแรงมากขึ้น ทางรอดสำคัญประการหนึ่งของผู้ประกอบการคือ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาทิ การนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ การพัฒนาศักยภาพของแรงงานทั้งการ Reskill และ Upskill ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการอาจมองหาโอกาสในการจับมือทางธุรกิจเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้เติบโตได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

แม้การเลื่อนบังคับใช้มาตรการภาษีตอบโต้สหรัฐฯ ออกไปอีก 90 วัน จะช่วยลดแรงกดดันต่อภาคธุรกิจไทยในระยะสั้น แต่สิ่งที่ผู้ประกอบการไทยต้องตระหนัก คือ ภาษีตอบโต้ทรัมป์ 2.0 ไม่ใช่แค่ “ปัญหาเฉพาะหน้า” ที่รอให้ภาครัฐไปเจรจาแก้ไขเท่านั้น แต่คือ สัญญาณเตือน ว่าระบบการค้าโลกยุคใหม่กำลังเข้าสู่ช่วงเวลาแห่งความปั่นป่วน (Disruption) ที่ไม่ใช่แค่กฎเกณฑ์หรืออัตราภาษีที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา แต่ “ความไม่แน่นอน” เองต่างหาก ที่กำลังจะกลายเป็นเรื่องปกติใหม่ (New Normal) ...90 วันนี้ จึงอาจเป็นโอกาสสุดท้ายที่จะพิสูจน์ว่า ธุรกิจไทยพร้อมแค่ไหนกับการค้าโลกที่ไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป

บทวิเคราะห์โดย... <https://www.scbeic.com/th/detail/product/Trump-tariff-and-Business-Sector-110425>

Disclaimer: This article is made by The Siam Commercial Bank ("SCB") for the purpose of providing information and analysis only. Any information and analysis herein are collected and referred from public sources which may include economic information, marketing information or any reliable information prior to the date of this document. SCB makes no representation or warranty as to the accuracy, completeness and up-to-dateness of such information and SCB has no responsibility to verify or to proceed any action to make such information to be accurate, complete, and up-to-date in any respect. The information contained herein is not intended to provide legal, financial or tax advice or any other advice, and it shall not be relied or referred upon proceeding any transaction. In addition, SCB shall not be liable for any damages arising from the use of information contained herein in any respect.

ผู้เขียนบทวิเคราะห์

ฝ่าย Industry Analysis, ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (SCB EIC)

INDUSTRY ANALYSIS

ดร.ยรรยง ไทยเจริญ

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สายงานวิจัยเศรษฐกิจและความยั่งยืน ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (SCB EIC)

ปราณิดา ศยามานนท์

ผู้อำนวยการฝ่าย Industry Analysis

โชติกา ชุ่มมี

ผู้จัดการกลุ่มธุรกิจสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมการผลิต

ดร.กมลมาลย์ แจ่งล้อม

นักวิเคราะห์อาวุโส

กัญญารัตน์ กาญจนวิสุทธิ์

นักวิเคราะห์อาวุโส

ดร.เกียรติศักดิ์ คำสี

นักวิเคราะห์อาวุโส

ฐิตา เกกานนท์

นักวิเคราะห์อาวุโส

ณัฐนันท์ อภินันท์วัฒนกุล

นักวิเคราะห์อาวุโส

จิรุตม์ อัมรัตน์

นักวิเคราะห์อาวุโส

เชษฐวัฒน์ ทรงประเสริฐ

นักวิเคราะห์อาวุโส

บุษณภพ ตันติปัญญ

นักวิเคราะห์อาวุโส

กิตติญา ครองแก้ว

นักวิเคราะห์

ศณานนท์ แหวนบุญกิจ

นักวิเคราะห์

จิรภา บุณพาสุข

นักวิเคราะห์

ชยานิศ สมสุข

นักวิเคราะห์

วรรณโกมล สุภาชาติ

นักวิเคราะห์

ท่านพึงพอใจต่อบทวิเคราะห์นี้เพียงใด?

ความเห็นของท่าน สำคัญกับเรา

ร่วมตอบแบบสอบถาม 6 ข้อ
เพื่อนำไปพัฒนามติวิเคราะห์ของ
SCB EIC ต่อไป

คลิกเพื่อทำ
แบบสอบถาม

“Economic and business intelligence for effective decision making”

ECONOMIC INTELLIGENCE CENTER

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์

เจาะลึก
สถานการณ์เศรษฐกิจ

เกาะติด
การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผล
ต่อภาคธุรกิจ

อัปเดต
ประเด็นร้อนที่ไม่ควรพลาด

Stay connected

Find us at

@scbeic |

www.scbeic.com